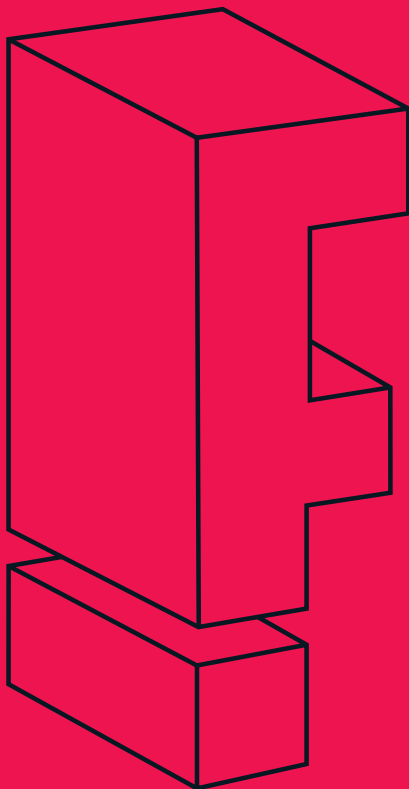

GENERACE F Toolkit

Chceme, aby náš toolkit posloužil všem, kdo se zajímají a jsou aktivní, ale také programovým odborníkům politických stran a hnutí, kteří naši budoucnost aktivně utvářejí.

Co chtějí mladí lidé od politiky

GeneraceF.cz

Report projektu Generace Future mapuje klíčové priority lidí ve věku 18–34 let. Přináší konkrétní řešení podložená daty i expertními konzultacemi.

**DÍKY
ŽE MŮŽEM**

Proč to děláme?

Náš průzkum s agenturou STEM potvrdil, co kolem sebe slyšíme stále častěji: mladá generace má obavy o svou budoucnost a často ztrácí naději, že ji čeká dobrý a spokojený život. Mladí mají pocit, že se problémy dneška neřeší, a problémy zítřka se tak ještě víc prohlubují.

Spojili jsme proto stovky mladých lidí a desítky odborníků, abychom vytvořili tento Toolkit Generace F: Co chtějí mladí lidé od politiky. Tento report projektu Generace Future organizace Díky, že můžem, mapuje klíčové priority lidí ve věku 18–34 let. Přináší konkrétní řešení podložená daty i expertními konzultacemi. Je návodem, jak se česká společnost může postavit výzvám, kterým čelí nejen mladá generace, ale všichni, komu záleží na nadějně budoucnosti naší země – jejím rozvoji, prosperitě a bezpečnosti.

Chceme, aby dokument posloužil programovým odborníkům politických stran a hnutí – těm, kteří svými kroky každý den naši budoucnost aktivně utvářejí. Věříme, že nikomu z nich nejsou priority mladé generace lhostejné.

Z čeho vycházíme?

Vycházíme z rozsáhlého průzkumu agentury STEM, jehož podstatnou část naleznete na webu [GeneraceF.cz](https://www.generacef.cz). Zároveň zahrnujeme podklady připravené odbornou komunitou a názory stovek mladých lidí, které jsme sbírali na schůzkách a debatách nazvaných F-TALK v sedmi regionech po celé České republice během jara 2025. „Mladí lidé se v mnoha ohledech až překvapivě podobají starším generacím. Generace se shodnou na tom, že nejpalčivějšími problémy jsou ty, které se bezprostředně týkají jejich běžných životů. Jde hlavně o náklady na bydlení a živobytí a obecně o zdražování. Též očekávají, že tyto oblasti bude naše společnost a stát řešit přednostně,“ shrnula agentura STEM. Všechny generace se dle průzkumu také shodnou, že zastoupení zájmů mladých lidí v politice je nedostatečné. Mladí lidé mají ale častěji než ostatní věkové skupiny pocit, že mohou vlastní aktivitou přispět k řešení problémů v naší zemi – pojďme toto volání vyslyšet!

Jaká jsou řešení?

Vidíme, že napříč expertízou i generacemi existuje shoda: nestačí jednotlivé náplastí! Řešení strukturálních problémů musí být včasná, propojená a trvale udržitelná. Nestačí jen zpětně lepit důsledky a neřešit hlubší příčiny. Žádný z uvedených problémů není izolovaný: bytová krize souvisí s ekonomickým tlakem, ten dopadá na duševní zdraví, kvalita školství ovlivňuje konkurenceschopnost i odolnost demokratické společnosti. Pokud budeme jednat podle tří principů, které se prolínají napříč problematickými oblastmi, máme šanci situaci změnit! Odborníci se napříč tématy shodli na třech hlavních pilířích, které jsou třeba pro řešení témat naší budoucnosti:

01 Prevence

Znamená, že nezačínáme hasit problémy, až když jsou kritické. Investujme do prevence nemocí, zadluženosti, klimatických škod či sociálních dopadů krize bydlení.

02 Komplexnost

Znamená, že se na vážná témata nedíváme izolovaně. Energetická nezávislost je otázkou klimatickou i bezpečnostní. Reforma školství souvisí s demografickými změnami i budoucím ekonomickým výkonem země.

03 Dlouhodobost

Znamená, že začínáme dnes, ale s ohledem na roky 2030, 2040, 2050. Nejen s ohledem na příští volby. Opatření musejí přežít vlády i politické směry! Mladí lidé požadují stabilitu a udržitelnost: ve financích, ve vzdělávání i v životním prostředí.

7 klíčových priorit mladé generace pro nadějnou budoucnost

Na této dvojstránce je k dispozici stručný přehled. Podstatné informace k jednotlivým prioritám si můžete přečíst na stranách následujících.

02 Ekonomická stabilita

Finanční vzdělávání je nutné zavést už na základních školách. Veřejné finance mají strategicky cílit na investice a rozvoj, ne na spotřebu. Spravedlivější daňový systém má snížit zdanění práce u nízkopříjmových skupin a více využít majetkové daně k podpoře bydlení a ekonomické samostatnosti mladých.

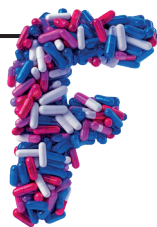
01 Dostupné bydlení

Klíčové je přijmout zákon o podpoře bydlení, který podpoří obecní, družstevní, neziskové i komunitní modely mimo spekulativní trh. Nutná je digitalizace, rychlejší stavební řízení, regulace krátkodobých pronájmů a úprava daní tak, aby byty sloužily jako sociální infrastruktura, ne investiční nástroj.

03 Bezpečnost a odolnost

Je klíčové posílit obranyschopnost státu: zvýšit výdaje, rozšířit armádu i řady dobrovolníků a zavést krizové vzdělávání. Nutná je prevence, boj s dezinformacemi a posílení mediální gramotnosti, silnější kyberbezpečnost, uvěřitelná strategická komunikace a zapojení veřejnosti, byznysu i neziskového sektoru. Občané se musí cítit jako spolutvůrci bezpečnosti státu.

04 Zdravotnictví a duševní zdraví

Pro dostupnou a udržitelnou péči je klíčové budovat centra primární péče v regionech, a to včetně psychologické a psychiatrické pomoci. Přetíženému systému odlehčí digitalizace, sdílení personálu a rozhodování podle dat, restrukturalizace financování. Posílení prevence a zdravotní gramotnosti sníží náklady a zlepší kvalitu života.

06 Zdravé životní prostředí

Je zásadní investovat do srozmíteného, datově podloženého klimatického vzdělávání a podpory iniciativ bořících zažité či záměrné mýty. Politici musí klimatická opatření spojit s bezpečností, stabilitou a spravedlností. Ekologická řešení patří do každodenního života: od zelených měst přes úsporné bydlení po čistou dopravu.

05 Moderní školství

Výsledky vzdělávání jsou silně ovlivněny socioekonomickým zázemím žáků. Nutná je cílená podpora škol v znevýhodněných lokalitách, lepší koordinace klíčových aktérů, propojení výuky s praxí, stabilní financování vysokých škol, posílení prestiže učitelského povolání a podpora mladých pedagogů.

07 Změny hodnot a demokratická participace

Je klíčové zapojit mladé lidi do rozhodování, a to skrze mládežnické rady, občanské vzdělávání či dialog s veřejnou správou. Participace musí být praktická, ne symbolická. Budování důvěry vyžaduje otevřenou politickou kulturu, kde je hlas mladých institucionálně slyšet. Aktivní zapojení dá těmto lidem možnost učit se demokracii skrze zkušenost, a spoluvytvářet tak odolnou a prosperující společnost.

01 Dostupné bydlení

Vlastnické bydlení patří v Česku k nejméně dostupným v EU; průměrně vyžaduje 13–14 ročních platů, v Praze až 17. Přesto zůstává až 200 000 bytů ve velkých městech prázdných, často jako investice. Podle ČNB jsou ceny bytů nadhodnoceny až o 60 %, což podle sociologa Martina Luxe potvrzuje tržní selhání a spekulace bez odpovídající regulace. Podporuje proto zákon o podpoře bydlení a zdanění neobývaných bytů. Socioložka Martina Zikmundová, která na zákonu spolupracovala, stojí „na reálných zkušenostech a datech“ a klíčový pro ochranu ohrožených domácností. Digitalizace a zrychlení stavebního řízení jsou zásadní. Získání povolení trvá v Česku průměrně 246 dní, což patří k nejhorším výsledkům v EU. Jen rychlejší výstavba ale nestačí. Jak upozorňuje sociolog Daniel Prokop, trh blokuje také rigidní územní plány a spekulace. Podle Barbory Bírové z Platformy pro sociální bydlení „se v bytové nouzi nachází 62 000 dětí“ a přibývá i seniorů. Bydlení se tak stává klíčovým společenským tématem a zdrojem mezigeneračního napětí, což volá po systémové reformě.

02 Ekonomická stabilita

Mladá generace je oslabena nízkými mzdami, vysokými náklady a nízkou finanční gramotností. Přes 60 % mladých vydělává podprůměrně, zatímco nájem tvoří až 40 % jejich příjmu – zhruba o polovinu více než v Německu či Francii. Finanční gramotnost je přitom nedostatečná. „Více než polovina mladých ve věku 18–34 let se necítí finančně připravena a téměř čtvrtina říká, že jim škola nepomohla,“ uvádí Zdeňka Hildová (EDUCA). Podle Michala Straky (Ipsos) mladí lidé často nespoří na důchod a chovají se rizikově v otázkách úvěrů. Kromě lepšího finančního vzdělávání je zásadní i reforma veřejných rozpočtů. Klíčovým opatřením ke zlepšení vyhlídek mladých je podle výzkumu zvýšení dostupnosti bydlení, následované podporou rodin, kvalitnějším vzděláním a snížením daní. Ekonom Petr Komárek (PAQ Research) upozorňuje, že „nejde o výši daní, ale o jejich strukturu“. Současný systém podle něj znevýhodňuje nízkopříjmové a nedostatečně zdaňuje majetek. Kritizuje také nedostatek strategických investic v posledních letech.

03 Bezpečnost a odolnost

Mladí lidé vnímají Česko jako relativně bezpečnou zemi. Necítí se tolik ohroženi ve fyzickém smyslu, nicméně vnímají nebezpečí hybridní války a volají po důvěryhodných zdrojích, mediální gramotnosti a strategické komunikaci státu. Válka na Ukrajině podle účastníků pardubické debaty F-TALK otřásla jistotami napříč Evropou. Zranitelnost si však částečně způsobujeme sami podceňováním bezpečnosti a vírou, že mír je samozřejmost. Odborníci volají po komplexním přístupu: posílit obranu, aktivní zálohy, výuku krizové připravenosti i důvěru ve stát. Bezpečnost musí být propojena s demokracií a vědomím občanů, že i oni mají roli v obraně. Velitel 91. skupiny informačního boje Ivo Zelinka připomíná, že válka není den a noc, ale „termostat“, který ovlivňuje i informační a kyberprostor. „Označit lháře není cenzura,“ zdůrazňuje analytička Veronika Víchová. Stát má komunikovat transparentně a chránit veřejný prostor. Klíčová je prevence. „Nejlepší obranou je tzv. prebunking, tedy aktivní vyvracení manipulací dřív, než se rozšíří“, dodává influencer Sváta Barek.

04 Zdravotnictví a duševní zdraví

Český zdravotnický systém je sice kvalitní a levný (2 994 EUR na obyvatele, tedy o 26 % méně než průměr EU), ale je zároveň dlouhodobě neudržitelný a nerovnoměrně dostupný. Například 50 % pediatrických ordinací má mediánový věk lékařů nad 60 let a v některých regionech chybí i základní specialisté. Čelíme především kritickému nedostatku pediatriků, psychiatrů – včetně těch dětských – a zdravotních sester. Zřizování center primární péče, která sdílejí personál a infrastrukturu, by zvýšilo efektivitu a snížilo zátěž lékařů. Digitalizace a řízení na základě dat jsou nezbytné. Jak říká lékař Tomáš Šebek: „Chceme-li něco řídit, musíme to měřit. Abychom to mohli měřit, potřebujeme data.“ Alarmující je i situace v oblasti duševního zdraví: až 50 % deváťáků vykazuje známky zhoršeného duševního stavu, přičemž pomoc přichází pozdě právě kvůli nedostatku dětských psychiatrů. Posílení prevence v celém systému a společnosti přitom může významně snížit náklady: „Koruna investovaná do prevence ušetří tři koruny na léčbě,“ připomíná lékařka Monika Arenbergerová.

05 Moderní školství

Český vzdělávací systém prohlubuje nerovnosti místo toho, aby je vyrovnával. Podle šetření PISA 2018 vysvětloval socioekonomický status rodičů 18 % rozdílů ve výsledcích žáků oproti průměru OECD (14 %). Děti z chudších regionů (např. Ústecko) mají ztížený přístup ke kvalitnímu vzdělání, zatímco víceletá gymnázia odvádějí motivované žáky již v útlém věku. Socioekonomický rozměr potvrzuje i Jan Zeman z PAQ Research: „Škola nezlepšuje žáky. Chudé děti jsou na učilištích, bohaté na gymnáziích.“ Učitelé jsou přetíženi a bez odpovídající podpory. Více než třetina pedagogů je nad 55 let a ročně absolvuje jen kolem 3000 studentů učitelství. Financování vysokých škol zaostává, chybí v něm již 11 mld. Kč ročně. „Česká republika je také specifická svým územním uspořádáním, kde mnoho obyvatel žije v malých obcích do tisíce obyvatel, což výrazně komplikuje řízení a koordinaci školství,“ popisuje Silvie Pýchová, ředitelka Partnerství pro vzdělávání 2030+. Data i hlas mladých lidí potvrzují, že modernizace školství, včetně podpory znevýhodněných škol, učitelských týmů a praktičtější výuky, je neodkladná.

06 Zdravé životní prostředí

Podle průzkumu od agentury STEM pro projekt Generace F více než 90 % lidí připouští, že ke klimatickým změnám dochází. Přesto je například Zelená dohoda pro Evropu vnímána převážně jako ohrožení, a to kvůli špatné politické komunikaci a neakcentaci pozitivních dopadů. Výhody dekarbonizace zaznamenalo jen 6 % populace. Vyvažování mýtů a emocí jasnými daty a propojením klimatické agendy s každodenním životem je proto zásadní. Investice do energetické efektivity se Česku podle odborných studií vracejí více než trojnásobně: do roku 2030 lze díky klimatickým opatřením ušetřit až 439 mld. Kč. Analytik Filip Křenek upozorňuje, že „transformace je stále levnější než řešení jejích důsledků.“ Ladislav Miko, poradce prezidenta pro životní prostředí, navíc zdůrazňuje: „Klimatická opatření a ekonomická prosperita mohou jít ruku v ruce. Je to o přenastavení systému, a to není jednoduchý proces, ale nové přístupy přinášejí nové technologie a ty zase nové příležitosti.“ Mladí lidé navrhují řešit klimatickou krizi kombinací systémových změn, vzdělávání a tlaku na politickou reprezentaci: ekologická řešení od komunitní energetiky, čisté dopravy po úsporné bydlení a městskou zeleň musí být propojena se sociální spravedlností, bezpečností a každodenním prospěchem lidí.

07 Změny hodnot a demokratická participace

Podle průzkumu agentury STEM jen 17 % lidí ve věku 17–29 let věří, že Česko jde správným směrem, a 45 % v této kategorii vnímá svou budoucnost jako nejistou. Přesto právě mladá generace vykazuje silnější vůli než ostatní generace zapojit se a pracovat na změně. Ne symbolicky, ale aktivně a s reálným vlivem. Data však ukazují, že generační nerovnováha v politice vede k opomíjení priorit mladých, což podkopává důvěru v demokratické instituce. Jak shrnula Bára Stárek: „Bez skutečného rozhovoru zůstanou všechna řešení

bez dopadu.“ Mladá generace musí být zahrnuta do rozhodovacích procesů a její aktivity musí vést k institucionálním změnám. Mladí nejsou apatičtí, jen potřebují prostor, kde bude jejich hlas slyšet a brán vážně. „Pro moji generaci je nejbolestivější, jak rychle náš názor umí být shozen. A pak je těžké cokoliv říct, protože na argument toho, že je někdo starší, že toho prožil víc, člověk nemá co říct,“ shrnuje zpěvačka a textačka ze žebříčku Forbes 30 pod 30 Annet X. Aktivní občanství posiluje důvěru, kompetence i celkovou odolnost společnosti. Proto je participace nejen právem, ale i nástrojem společenské stability a rozvoje.

Shrnutí průzkumu agentury STEM o mladé generaci*

83 %

mladých lidí (do 29 let) si myslí, že se situace v ČR nevyvíjí správným směrem nebo nesměřuje nikam.

64 %

mladých lidí (do 29 let) není optimisty, co se týká budoucnosti. Je to nejhorší číslo ze všech věkových skupin obyvatel.

83 %

mladých lidí je ale se svým životem momentálně spokojeno.

67 %

mladých lidí si myslí, že zastoupení zájmů mladých lidí v politice není dostatečné.

86 %

mladých říká, že nedostupné bydlení je největším problémem naší země, následují ekonomická témata.

36 %

mladých má pocit, že vlastní aktivitou mohou přispět k řešení problémů. Je to nejvíc ze všech věkových skupin obyvatel.

Osobní vyhlídky a hodnocení celkové situace v ČR

Mladí lidé se v mnoha ohledech až překvapivě podobají starším generacím. Jsou sice nejvíce spokojeni se svým životem (84 %), ale podíl spokojených je i v dalších věkových skupinách podobně vysoký (nejméně 78 %). A velké odlišnosti nejsou ani z hlediska podílu velmi spokojených.

Podobně jako v jiných věkových skupinách je i u mladých lidí nejsilnější zastoupení těch, kteří považují svou budoucnost za nejistou (45 %). A rovněž podobně ve zbytku převažují optimisté (36 %) nad pesimisty (19 %). Podíl pesimistů je však mezi mladšími a nejmladšími lidmi paradoxně vyšší než u starších věkových skupin.

Velmi podobně postoje, jako má celá společnost, mají mladí lidé i při hodnocení výhledu, jakým se ubírá situace v ČR. Nadpoloviční většina z nich (54 %) soudí, že se situace vyvíjí nesprávným směrem. A jen menšina (17 %) má za to, že věci jdou směrem správným.

Celkový paradox české společnosti, kdy většina lidí vlastní situaci nehodnotí jako problematickou, a zároveň má většina lidí obavy z vývoje celé společnosti či státu, platí ve velmi podobné míře pro všechny věkové skupiny včetně nejmladších spoluobčanů.

Mezi mladými lidmi je jasná shoda na tom, že ČR je bezpečnou zemí a dobrým místem k životu, stejně tak to vidí i zástupci starších věkových skupin (senioři dokonce nejsilněji).

*ve srovnání s ostatními generacemi, duben 2025

Podobná shoda panuje v tom, že v ČR nyní převládá tzv. blbá nálada. Též mezi neoptimističtějšími mladými si toto myslí téměř tři čtvrtiny z nich.

Na tom, zda se u nás lidé k sobě chovají slušně, se česká společnost příliš neshodne. Dělicí linie ale běží napříč generacemi. Jak u mladých, tak u starší generace platí, že asi necelá polovina vnímá, že převažuje slušnost a ohleduplnost, zatímco zbytek to vidí opačně.

S věkem pak zvolna stoupá podíl lidí, kteří si myslí, že je naše společnost rozdělena a že politici k tomu silně přispívají. Opět ale nejde o velké rozdíly.

Rozdíl pak podle očekávání sledujeme v pohledu na to, zda mladí rozumí potřebám a problémům starších a naopak. Necelých 80 % mladých si myslí, že starší generace nerozumí jejich potřebám, zatímco asi polovina mladých soudí, že mladá generace nerozumí potřebám a problémům starších. Postoj starší generace je pak téměř zrcadlově převrácený. Ovšem zároveň platí, že doma se svými rodiči se častěji mladí lidé v politických názorech spíše shodují, než neshodují.

Přes nižší zájem o politické dění nacházíme mezi mladými lidmi největší zastoupení těch, kteří mají pocit, že mohou svou vlastní aktivitou přispět k řešení problémů, jimž naše země čelí. Takový dojem má více než třetina mladých. V nejstarší věkové skupině to je už „jen“ 15 %.

Očekávaná opatření

Eminentním opatřením, které by mladým lidem zlepšilo vyhlídky ohledně vlastní budoucnosti, je podle očekávání zvýšení dostupnosti bydlení. V nižší intenzitě jej pak doprovází ještě podpora rodin s dětmi, zlepšování kvality vzdělávání, ale také lepší a dostupnější zdravotní péče a snižování daní.

Nejmenší přínos pro svou budoucnost pak mladí lidé vidí ve snižování rozdílů mezi regiony ČR, boji s diskriminací podle různých ohledů a zejména v regulaci fungování a obsahu sociálních sítí.

Pokud se zaměříme na jednu klíčovou oblast či opatření, které by lidem nejvíce zlepšilo vyhlídky stran jejich budoucnosti, u velké části zkoumaných oblastí nejsou mezi věkovými skupinami velké rozdíly a zároveň tato opatření považuje za klíčová jen zlomek z nich. Jde o oblast digitalizace a omezení byrokracie, posílení spolupráce v EU, snížení znečištění a objemu vypouštěných skleníkových plynů, regulaci sociálních sítí a snižování rozdílů mezi regiony ČR.

V jiných ohledech naopak panují výrazné rozdíly podle věku. Mladí lidé o něco méně preferují posilování obranyschopnosti ČR a oproti starším generacím výrazně méně kladou důraz na lepší a dostupnější zdravotní péči.

Naopak daleko nejvýše kladou do předí opatření na zvýšení dostupnosti bydlení. Mírně častěji pak zdůrazňují též opatření vedoucí ke zlepšování kvality vzdělávání.

GENERACE F

Kdo jsme?

Je jedno, jestli jsme generace Z, generace mileniálů či generace Alfa. My všichni, komu záleží na budoucnosti, jsme prostě Generace Future. Chceme být generací, která klade otázky a dostává na ně odpovědi, přináší reálná řešení a žádá odpovědnost. Proto vytváříme prostor, kde se setkávají mladí lidé, odborníci a lídři. Společně formulujeme jasné, srozumitelné a realizovatelné požadavky na témata, která formují náš život.

Co je náš dlouhodobý cíl?

Naším cílem je stát se významným hlasem (nejen) mladé generace, který aktivně vystupuje za nadějnou budoucnost. To se totiž zatím děje jen velmi roztříštěně. Chceme vytvořit most mezi generacemi. Proto jsme se rozhodli, že spojíme odborníky, influen-

cery a mladé lidi, abychom mohli společně diskutovat. Chceme být jasným a srozumitelným zdrojem informací, a to jak pro mladou generaci, tak pro ty, kteří o její budoucnosti rozhodují – politiky.

Autorem projektu Generace F je organizace **Díky, že můžem** – nevládní organizace plná studentů a mladých lidí, kterým není lhostejný okolní svět. Chceme společnost spojovat, vzdělávat a podněcovat v ní chuť aktivně se na naší budoucnosti podílet. Postupně se z nás stala organizace, která nejen oslavuje svobodu v centru Prahy, ale stojí za spoustou celoročních projektů, které sahají do všech regionů ČR. Svoboda a demokracie je totiž radost, ale také zodpovědnost. Nechceme poukazovat pouze na to, co nás ve společnosti trápí, ale chceme vyzdvihnout také to, co nás spojuje. Díky, že můžem! A díky, že nás v tom podporujete.

Poděkování

Děkujeme všem odborníkům, kteří se podílí na projektu Generace F, za jejich expertní pohled a zájem o mladou generaci:

Silvie Pýchová, ředitelka Partnerství pro vzdělávání 2030+, Gabriela Holubová, anestezioložka, intenzivistka, lékařka záchranné služby, Michal Smetana, ředitel Pražského centra pro výzkum míru IMS FSV UK, Petr Winkler, ředitel Národního ústavu duševního zdraví, Petr Soukup, sociolog, FSV UK, Marie Šabacká, polární ekoložka, Petr Sunega, sociolog, AV ČR, Dominik Stroukal, garant programu Digitální ekonomika na Metropolitní univerzitě Praha, člen NERV, Oldřich Buneš, profesor na Metropolitní univerzitě Praha a FSV UK, Michal Bokša, analytik, AMO, Jakub Eberle, expert na mezinárodní politiku, Institut mezinárodních studií FSV UK, Klára Bezděková, náměstkyně ředitele, NPI, Eva Zamrazilová, viceguvernérka České národní banky, Matuš Haláš, seniorní výzkumný pracovník, ÚMV, Miroslav Lávička, rektor Západočeské univerzity v Plzni, Lukáš Dolák, odborný asistent, Geografický ústav PFF MUNI, David Marek, hlavní ekonom Deloitte, Daniel Münich, ekonom CERGE-EI, Michaela Kloudová, CEO, Institut cirkulární ekonomiky, Václav Orcígr, vedoucí kampaně Praha - město pro život, organizace Arnika, Petr Stýblo, ředitel Kanceláře, ČSOP, Michal Komárek, děkan, FŽP ČZU, Jan Charvát, politolog a vysokoškolský pedagog a další...